

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Т.В. Капліна

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«31»

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальна дисципліни «Виставкова діяльність»

освітня програма/спеціалізація «Готельно-ресторанна справа»

спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

(код)

(назва спеціальності)

галузь знань 24 Сфера обслуговування

(код)

(назва галузі знань)

ступінь вищої освіти молодший бакалавр

(бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни «Виставкова діяльність» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Протокол від 31.08. 2021 року № 1

Полтава 2021

Укладачі: Капліна Т.В., професор, д.т.н.
Рогова Н.В., доцент, к.т.н.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Готельно-ресторанна справа»

спеціальності Готельно-ресторанна справа ступеня молодшого бакалавра

 О.В. Володько
(підпис) (ініціали, прізвище)

« 31 » 08 2021 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання.....	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	5
Розділ 4. Тематичний план вивчення навчальної дисципліни.....	6
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання.....	9
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	10
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	11

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.1 – Опис навчальної дисципліни «Виставкова діяльність» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа» (термін навчання 1, 10 роки)

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: «Основи готельної індустрії», Постреквізити: «Сервісна діяльність» освітнього рівня бакалавр		
Мова викладання	українська		
Статус дисципліни обов'язкова			
Курс/семестр вивчення		2/3	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів		3/2	
Денна форма навчання:			
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр 90			
- лекції: 1 семестр 16			
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр 20			
- самостійна робота: 1 семестр 54			
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): Екзамен			

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета в сучасних умовах дає можливість дослідити процес аналізу, планування, реалізації і контролю за здійсненням заходів, спрямованих на встановлення та підтримку взаємовигідних обмінів із цільовим ринком шляхом участі підприємства у виставкових та ярмаркових заходах, для досягнення певних цілей організації

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Загальні компетентності		Спеціальні компетентності
ЗК 02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та шляхом самостійного навчання освоювати нові області, використовуючи здобуті знання. ЗК 04.Здатність працювати в команді.		СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Виставки в системі маркетингових комунікацій

Визначення мети участі у виставці та критеріїв досягнення. Продаж як основна мета виставкової діяльності. Система маркетингових комунікацій у виставковій індустрії. Управління відносинами з клієнтами, вивчення ринку, зв'язків з громадськістю тощо. Виставки як інструмент стратегії CRM.

Тема 2. Основні поняття виставкової діяльності. Системний підхід до виставкової діяльності

Поняття і предмет виставкової та сервісної діяльності. Виставкова та сервісна діяльність як навчальна дисципліна, її взаємозв'язки. Поняття і предмет виставкового маркетингу. Визначення виставкових заходів. Суб'єкти виставкової діяльності. Організатор виставки. Учасник виставки. Відвідувач виставки. Виставкова статистика. Виставкова площа. Аудит виставкової статистики. Класифікація виставкових заходів.

Системний підхід до виставкової діяльності. Виставка як цілісна система.

Тема 3. Виставкова діяльність як галузь економіки

Структура та основні елементи виставкової індустрії. Місце виставкової індустрії в структурі економіки. Середовище виставкової діяльності. Економіка виставкової індустрії. Економіка організаторів виставок. Економіка виставкових центрів. Економіка забудовників виставок.

Виставковий менеджмент. Менеджмент організації виставок. Менеджмент виставкового центру. Міжнародні і національні виставкові асоціації. Конкуренція та співробітництво у виставковій індустрії. Інформаційне забезпечення виставкової діяльності.

Тема 4. Планування виставкової діяльності підприємства. Підготовка до участі у виставці

Аналіз виставкового ринку і вибір виставок. Джерела інформації. Формат виставок. Масштаб виставок. Вибір виставок. Визначення мети участі у виставках та критеріїв їх досягнення.

Підготовка до участі у виставці. Планування підготовки. Розмір, розташування і тип виставкового стенду. Складання кошторису витрат.

Проектування експозиції. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Оформлення експозиції. Монтаж і демонтаж експозиції. Техніка безпеки на виставці. Позиціонування на виставці. Особливості демонстрації послуг. Підготовка рекламно-інформаційних матеріалів.

Тема 5. Кадрове забезпечення виставкової діяльності

Стендовий персонал і виставкова комунікація. Підбір і підготовка персоналу. Фахівець з виставкового маркетингу. Менеджер виставкової діяльності. Виставковий дизайнер. Фахівець-стендист.

Інструктаж персоналу. Зовнішній вигляд персоналу. Безпека і схоронність експонатів. Виставкова комунікація. Реєстрація контактів з відвідувачами. Основи крос-культурної комунікації.

Тема 6. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Особливості демонстрації послуг

Облаштування експозиційної, офісної та господарської зони. Підходи до створення виставкового стенду, виставкове обладнання, оформлення експозиції, монтаж і демонтаж експозиції, техніка безпеки на виставці.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 - Тематичний план навчальної дисципліни «Виставкова діяльність» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
(термін навчання 1.10 роки)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількіс ть годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількіс ть годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількіс ть годин
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 «Організація виставкової діяльності»					
Лекція 1. Виставки в системі маркетингових комунікацій 1. Загальні поняття про систему маркетингових комунікацій 2. Виставки в системі масових комунікацій: переваги та недоліки 3. Історія виставково-ярмаркової діяльності 4. Основи державної політики у сфері виставкової діяльності	2	Практичне заняття № 1. Тема: Моніторинг виставкової діяльності сфери гостинності України 1. Оберіть будь-яку виставку яка пройшла на території Полтавського регіону у період з 2021 по 2022 рр. 2. Ознайомтесь з доступними матеріалами виставки: сайт, каталог, фото, прес-реліз, прес-анонс, що є у публічному доступі. 3. Типологія виставок і ярмарок. 4. Формування власної мети участі у виставці	4	На підставі вивчення ключових понять теоретичного матеріалу створити глосарій з дисципліни	10
Лекція 2. Системний підхід до виставкової діяльності 1. Поняття і предмет виставкової діяльності 2. Визначення виставкових заходів 3. Виставкова статистика 4. Класифікація виставкових заходів 5. Виставка як цілісна система	4	Практичне заняття № 2 Тема: Моніторинг діяльності виставкових центрів України 1. Оберіть один з виставкових центрів України. Проаналізуйте його характеристики та можливості. 3. Роль персоналу у виставковій діяльності. 4. Підготовка запрошень, логотипів.	4	На підставі вивчення ключових понять теоретичного матеріалу створити глосарій з дисципліни	10

		1. Вивчення діяльності діючих в Україні виставкових центрів у сфері гостинності. Завдання: 1) Проведіть аналіз характеристик та можливостей обраного за власним бажанням одного з виставкових центрів України. 2. Аналіз функціоналу обраного за власним бажанням виставкового центру: Завдання: 1) Визначте загальний підхід до організації виставки. 2) Обґрунтуйте роль та функції персоналу у виставковій діяльності. 3. Вивчення технології підготовки виставки. Завдання: 1) Вивчіть склад технологічних процедур процесу підготовки виставки. 2) Вивчіть форми представлення результатів підготовки виставки (логотипів та запрошень).			
Лекція 3. Виставкова діяльність як галузь економіки 1. Місце виставкової індустрії в структурі економіки 2. Середовище виставкової діяльності 3. Економіка виставкової індустрії	4	Практичне заняття № 3 Тема: Економічні аспекти виставкової діяльності 1. Показники вигідності реалізації виставкового проекту. 2. Статистичні дані виставки. 3. Прямі доходи від учасників і відвідувачів виставкових заходів.	4	1. У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 3. 2. Підготуватись до модульної контрольної роботи.	10

		4.Визначення ефективності виставки. Основні статті витрат фірми на участь у виставці. 5.Яке економічне значення мають виставки для вашого міста? Складіть коротку доповідну записку на ім'я міського голови про важливість виставок і ярмарків. 6 Як пов'язані між собою ринкові реформи та розвиток виставкової діяльності? 1. Вивчення основних економічних показників ефективності виставкової діяльності Завдання: 1) Вивчіть прямі доходи від учасників і відвідувачів виставкових заходів. 2) Вивчіть основні статті витрат фірми на участь у виставці. 3) Обґрунтуйте економічне значення виставки для певного регіону країни. 4) Складіть коротку доповідну записку на ім'я міського голови про важливість виставок і ярмарків. 2. Вивчення основних статистичних показників виставкової діяльності			
Модуль 2. Планування виставкової діяльності підприємства					
Лекція 4. Планування виставкової діяльності підприємства. Підготовка до участі у виставці 1.Аналіз виставкового ринку і вибір виставок 2.Визначення цілей участі у виставках	2	Практичне заняття № 7 Тема: Планування підготовки та організації виставки 1. Вивчення основних етапів підготовки виставки Завдання:	4	1.Провести самоаналіз якості засвоєння матеріалу, давши відповіді на «Контрольні запитання для самостійної оцінки якості засвоєння теми» в кінці лекції. 2. У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за	7

та критеріїв їх досягнення 3.Підготовка до участі у виставці 4.Розмір, розташування і тип виставкового стенду		1) З'ясуйте основні параметри для організації участі у виставці: розмір, місце розташування і тип виставкового стенду. 2. Вивчення складових кошторису учасника виставки Завдання: 1.Оберіть певну виставку і складіть кошторис участі в ній: - визначити вихідні дані для складання кошторису учасником; - визначити вихідні дані кошторису організатора виставки чи підрядника.		матеріалом, розглянутим в темі 4. 3 Дати відповіді на контрольні питання. Уявіть, що ви берете участь у виставці, яка відбудеться за 4 місяці. Складіть план підготовки. З ким ви маєте його узгодити?	
Лекція 5. Кадрове забезпечення виставкової діяльності 1.Фахівці виставкової діяльності 2. Підбір і підготовка персоналу 3. Виставкова комунікація	2	Практичне заняття № 8 Тема: Діяльність персоналу виставки 1.Вивчення поведінки стендистів Завдання: 1) З'ясуйте особливості поведінки стендистів. 2) Вивчіть процедуру реєстрації контактів з відвідувачами 3) Вивчіть процедуру крос-культурної комунікації 4) Опишіть процедуру інструктажу стендистів перед виставкою. 5) Визначте пріоритети процесу інструктажу. 2 Визначення пріоритетних цілей участі. Завдання: 1) З'ясуйте компоненти які мають пріоритетний вплив на особливості	2	1.Провести самоаналіз якості засвоєння матеріалу, давши відповіді на «Контрольні запитання для самостійної оцінки якості засвоєння теми» 2.У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 5. 3.Уявіть, що ви берете участь у певній виставці, представляючи певну компанію. Стенд якого розміру ви оберете і чому? Обґрунтуйте ваше рішення. 4.Підготуватись до модульної контрольної роботи.	10

		вашої експозиції (план стенду, вибір та розміщення експонатів, різні форми активності на стенді)?			
Тема 6. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Особливості демонстрації послуг 1. Проектування експозиції 2. Виставкове обладнання і виставковий дизайн 3. Позиціонування на виставці 4. Особливості демонстрації послуг	2	Практичне заняття №10 Тема: Технологія організації та проведення виставки 1.Монтаж і демонтаж експозиції. 2.Техніка безпеки на виставці 3.Каталог виставки та реклама на території виставки. 4.Презентація студентських робіт Завдання: 1). Порівняйте переваги і недоліки замовлення типового виставково стенду організатору виставки і замовлення стенду індивідуального і дизайну забудовнику. 2). Знайдіть інформацію про декілька забудовників, які працюють у вашому місті. Кому із них ви замовили б власний стенд, і чому ви оберете саме його? 3) Проаналізуйте сильні сторони виставок. Яких правил необхідно дотримуватися під час участі у виставках, аби ці сильні сторони повною мірою проявилися? 4) Проаналізуйте слабкі сторони виставок. Яким чином можна зменшити їхній вплив?	2	1.У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 6.	7
Всього	16		20		54

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
За умови підсумкового контролю – екзамен	
Поточне оцінювання (кількість балів за кожен модуль) з конкретизацією нарахованих балів за видами робіт. Модуль 1 (теми 1-4). Відвідування занять (1бал); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу практичних занять (3бали); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення 5 балів); тестування (4балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 4-8). Відвідування занять (1бал); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу практичних занять (3бали); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення 5 балів); тестування (4балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела Основна

1. Антоненко І. Я., Дупляк Т. П. Виставкові діяльність в Україні: стан, проблеми та шляхи їх розв'язання. Економічний часопис- XXI. 2013. № 11–12. С. 74–78.
2. Антонюк Я. М., Шиндировський І. М. Організація виставкової діяльності: навч. посібн. Львів: ЛКА, 2015. 245 с. URL: https://pidruchniki.com/77731/marketing/organizatsiya_vistavkovoyi_diyalnosti (дата звернення 04.02.2020).
3. Бессараб А. О. Виставки-ярмарки як складова соціальних комунікацій у видавничій сфері та формування медіакультури. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2015. № 4 (24). С. 131–135.
4. Болдін О. С. Інституційні засади державного регулювання виставково-ярмаркової діяльності. Державне будівництво. 2009. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2009_2_21 (дата звернення 04.02.2020).
5. Вдовіченко О. Г. Методичні аспекти організації виставково ярмаркової діяльності у регіоні. Вісник Чернівецького торгівельно-економічного інституту. 2012. № 4. С. 259–266.
6. Дупляк Т.П. Організаційно-правові засади державного регулювання виставкової діяльності в Україні. Ефективна економіка. 2015. № 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_9_39 (дата звернення 04.02.2020).
7. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. №2657-XII: за станом на 03 лютого 2013 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 31 – 32. Ст. 263.
8. Овчарук В. Є. Виставковий дизайн: визначення, структура, сфера застосування. Вісник КНУТД. 2015. №2 (84). С. 157–162.
9. Пацалук К. О. Роль виставки як засобу маркетингових комунікацій. Економіка. Управління. Інновації. 2016. Вип. 1 (16).
10. Пекар В. Основи виставкової діяльності : навч. посібн. Київ: Євроіндекс, 2009. 348 с.
11. Про вдосконалення виставково-ярмаркової діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України №1065 від 22.08.2007 . URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-2007-%D0%BF> (дата звернення 04.02.2020).
12. Ткаченко Т.І., Дупляк Т.П. Виставковий бізнес: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 244 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MTc=/d2116e05dbe265f4faab2d503db8ba1e.pdf> (дата звернення 04.02.2020).
13. Туровська Л, Смоляр І. Електронна виставка як комунікаційна модель діяльності наукової бібліотеки. Вісник Книжкової палати. 2015. № 3. С. 29–31.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інші методичне забезпечення

14. Сайт держстату України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Виставкова федерація України: Веб сайт. URL: <http://www.expo.org.ua> (дата звернення 04.02.2020).
16. Ткаченко Т.І., Дупляк Т.П. Виставковий бізнес: монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 244 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MTc=/d2116e05dbe265f4faab2d503db8ba1e.pdf> (дата звернення 04.02.2020).
17. Смирнов І.Г. Логістика виставкової діяльності: світовий та український досвід . Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2014. № 4. С. 62–71. URL: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2014/4\(75\)/uazt_2014_4_8.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2014/4(75)/uazt_2014_4_8.pdf) (дата звернення 04.02.2020).

18. Концепція розвитку виставкової діяльності/ URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/2319267>(дата звернення 04.02.2020).
19. Міжнародний стандарт ISO 25639-1:2008 Exhibitions, shows, fairsandconventions. URL: <https://www.iso.org/standard/43909.html>(дата звернення 04.02.2020).

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.

Дистанційний курс «Виставкова діяльність» який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).